Ч. 284. Львів. пятниця дня 29. грудня 1906 (11. січня 1907). Річник X.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . 5 кор.
на місяць . . 1·70 кор.

За границею:
цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Дэмбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки

З великої хмари малий дощ.

(X) В австрийскій делеґациї, котра тепер відбувала сесию в Буда-Пешті, викликав розділ достав для війска, зроблений міністерством війни в користь Угорщини, велике невдоволенє. Перший раз австрийска делеґация бажала виступити рішучо в обороні покривдженя австрийского промислу і висловити догану міністерству війни в такім виді, що не приймає до відомости умови про розділ достав між Угорщиною й Австриєю. Супроти того, що доси австрийска делеґация все так легко призволяла на спільний буджет і спільному правительству ніколи не спав волос з голови, було би се незвичайною проявою, але на всякий спосіб зовсім оправданою.

Від довшого вже часу в Австриї росте невдоволенє, що ся держава приневолена поносити великі тягари, а спільне міністерство війни се дуже добре знає, що, обчисливши все докладно, Австрия в дійсности платить три четвертини видатків на війско і маринарку, а при всім тім точка тяжести всеї політики монархії давно вже перенесена до Будапешту. Вправді міністерство війни опирає ся введеню окремої мадярскої команди в спільнім війску, одначе щорічно окуплює призволенє потрібних на війско видатків з угорского боку значними політичними й економічними уступками в користь Угорщини. Вельми цікава та обставина, що міністерство війни наперед заключило з Угорщиною умову що до сеї части достав для війска, яка має припадати на Угорщину, не повідомивши навіть про се австрийске правительство. Тим способом станула Австрия перед довершеною подією.

Коли ж проти такого поступованя почали рішучо виступати австрийскі промисловці, тоді у виясненях міністерства війни проявили ся великі суперечности і двозначности. Се вже вивело австрийску делеґацию з терпеливости і комісия постановила уложити рішучу резолюцию вимірену проти міністерства війни (властиво проти попереднього міністра війни Пітрайха), що з дотеперішною політикою військової влади не згоджує ся і неприймає до відомости умовленого розділу що до достав для війска і маринарки. Уложенє сеї резолюциї поручила комісия буджетова членови палати вельмож д-рови Клям-Мартініцови.

В сій резолюциї мало бути крім того висловлено, що делеґация домагає ся повної квоти в доставах так для австрийского промислу як і господарства сільского. Така резолюция означала би в парляментарнім розуміню заяву недовіря міністерству війни. Сей поступок був би доказом, що австрийска делеґация дійсно прийшла до повної невідомости свого права на призволюванє спільного буджету.

Одначе в часі від постанови до виконаня ослабла рішучість австрийских делеґатів а замісць важкого удару вдоволила ся делеґация легоньким гласканєм, з великої хмари упав малий дощик. До уложеня резолюциї пособляв ґр. Клям-Мартініцови також дел. Бернрайтер, а з заяви недовіря вийшла лише смирна заява, що делеґация не може признати умови про достави яко угоди, котра забезпечує інтереси австрийскої продукциї.

Очевидно така заява не залякала ані міністерства війни ані угорского правительства. Міністер війни виправдав ся, що він не може заступати лише інтересів Австриї і єї промисловців, а угорске правительство переконало ся о немочи спільного правительства, котре можна легко залякати. Коли ж міністер війни звернув ся до угорского правительства з предлогою, щоби від промислової квоти відтягнути плати за виконані роботи, виступив угорский міністер торговлі з погрозою, що знов почне боротьбу в справах військових. В таких обставинах резолюция австрийскої делеґациї втратила всяке значінє, бо австрийска буджетова комісия так ослабила її, що лише візвала делеґацию приняти до відомости невчислованє робітничих плат до промислової квоти. Такою резолюцию очевидно не могла австрийска делеґация приневолити міністерство війни, щоби оно не заключало з Уграми умов на шкоду Австриї. Тим менше зможе се пересьвідчити Мадярів, що їх неоправдані домаганя стрітять рішучий опір в Австриї. З великої хмари отже, яка виступила в буджетовій комісиї австрийскої делеґациї, покропив дрібний дощик.

Борис Грінченко.

(З нагоди 25-літного ювілею єго діяльности).

(Конець).

Тут зазначено тільки в коротких рисах ріжні боки культурної діяльности Грінченка. Але і з сего короткого перегляду для читача мусить виразно виступити постать таланов итого енерґічного діяча українського. Значінє всеї єго роботи для розбудженя національної сьвідомости в українському народі, яко першого ступня єго культурного поступу, дуже велике. Працюючи в самих ріжнородних галузях культурної роботи, Грінченко скрізь і всюди виступав виразно, яко діяч український.

Щоб він не писав, єго писаня були призначені для добра українського громадяньства. Та проте у Грінченка нема ніде націоналістичної запеклости або шовінізму; горяча любов до рідного краю, яка бє живим струмком з кождого рядка єго писань, не має в собі нічого вузкого, щоб виключало любов до усієї людскости, якаб проповідувала нетерпимість хоч до якої небудь одної національности. Як раз навпаки; бажаня бачити свій народ щасливим у вільній семї народів надихає єго любовю до всього гарного й чесного, що є в других народів, ненавистю й обуренєм проти всього, що гнітить душу народів і не дає їм йти до осягненя високої мети загального братерства й рівности. Обстоюючи розвиток української національности, яко необхідної умови для культурно-політичного поступу українського народу, Грінченко служив не вузкій ідеї еґоїстичного националізму, а великій меті увільненя одного з найбільш пригнічених, духовно й материяльно, славяньских народів від тяжких пут, наложених на єго душу, які не дають єму заняти в семї народів рівне братнє місце.

Як і кождий громадский діяч, який жиє серед невпинної боротьби й роботи, коли доводить ся зразуж відповідати на всі ознаки й події сучасного моменту, живучи серед так слабо зорґанізованого й мало солідарного громадяньства, як українське, Грінченко часами робив хибні проби, не раз єго діяльність мала нерівний характер. Але сего не можна ніяк ставити за провину, і се не може зменшити єго заслуг. Давня істина говорить, що не помиляє ся тільки той, хто нічого не робить. Грінченко робив богато і то серед таких обставин, в яких заховати олімпійский спокій і рівновагу міг би хиба той, у кого камяне серце в грудях, у кого заморожена душа. Всі ті прикрости, які завжди виникають серед »пренія« в громадских стосунках, відомі будуть тільки нам, сучасникам ювілята і товаришам єго роботи. До історії українського відродженя входить Грінченко яко велика культурна сила; всі

єго заслуги переважили давно до крихти все те, з чим не годять ся в єго діяльности сучасники. Поруч з Кулїшем, Драгомановим, Грушевским і Франком, — Грінченко займає в історії нашого громадяньства почесне місце. Імя єго, яко великого пioнїра української нациї, коли она тільки що почала прокидатись з вікового сну й приходити до сьвідомости, записане на сторінках історії України невмирущими буквами.

Наш ювілят ще саме в розцьвіті сил. Ювілей застав єго серед кипучої роботи. Можна лише щиро побажати єму ще довгих літ і здоровля, щоб служити для добра рідного народу так, як він служив досї. Побажаємо єму найбільшої втїхи, якої може зазнати громадский діяч — бачити свій народ наближеним до тих ідеалів, боротьбі за які він присьвятив усі свої сили, щоб він як той орач на ниві в одній з єго поезий, міг сказати на склоні віку:

„Скільки поту свого я пролив,
Скільки сили я там положив!
Та дарма! бо поорана нива
Нам давала багатиї жнива:
Я не дурно невтомно робив!“

Д. Д.

Спільні делєґациї.

З делєґацийної сесиї, яку покінчено в понедїлок, на перший день наших Різдвяних сьвят, замітною є для нас особливо промова пос. Романчука, який при дискусиї над військовим буджетом порушив справу польско-руских відносин, подаючи заразом відповідь на полєміку між дел. Штайном а польскими делєґатами, в якій пруські відносини противставляно галицким.

Дел. Романчук вертає до промови дел. Штайна заявляючи, що бесїдник вийшов з фальшивого заложеня, коли відносинам в Познаньщині противставив галицкі відносини. В Прусах Поляки не мають становиска рівноуправненої нациї з другою рівноправною нациєю, а тільки є приналежними до великої національної держави. Жаден основний закон там не запоручає їм рівноправности, підчас коли Русинам в Галичині така рівноправність є заґварантована основними законами, яко членам австрийскої монархії, що є збірною державою ріжних народів, яким всїм она запоручає повну рівноправність. Дел. Козловский твердив, що Русинам не веде ся так зле в Галичині, що они мають власні школи, ґімназиї, ба навіть висші научні курси. Супротив сего бесїдник мусить ствердити, що Русини до р. 1867, коли єще не були видані Полякам, з власних средств оснували були о 300 шкіл більше, чим Поляки. Однак тепер Поляки мають о 200 народних шкіл більше, чим Русини. Ґімназий мають Русини 5, коли польских ґімназий є в Галичині 37. І коли число польских ґімназий єще зростає щорічно, то Русинам удало ся з найбільшим трудом в протягу шести чи семи літ заледви осягнули креованє одної нової ґімназиї, хотяй руські ґімназиї є всї надзвичайно переповнені. Що дотичить наконець унїверситетів, то в Галичині є два польскі унїверситети, однак Русини розпоряджають тільки вісьмома катедрами, супроти сімдесяти польских. А коли дел. Козловский осудив поступованє прускoго правительства в Познаньщині, то і бесїдник осуджує се поступованє, не тільки яко ярку несправедливість, але також як тяжку політичну похибку. Однак з другої сторони мусить ствердити, що Поляки в Прусах під зглядом парляментарного заступництва, адміністрациї і справедливости стоять лїпше чим Русини в Галичині. На відносини в Галичині, яких виною не тільки самі Поляки, але також і инші фактори, бесїдник бажав би звернути увагу міністра війни, бо до оборонности держави причиняють ся не тільки нові канони і вимуштрувані вояки, але також і вдоволенє населеня.

Відтак в понедїлок приступлено до нарад над військовим extraordinarium. По переведеній дискусиї принято єго разом з внесенями буджетової комісиї що до 30 міліонового надзвичайного кредиту військового. На сім вичерпано дневний порядок. Підчас півгодинної перерви комісия порозуміла ся з угорскою делєґацією і ствердила відтак згідність ухвал обох делєґаций. Тоді принято цїлий спільний буджет, разом з резолюциями, ухваленими комісиєю.

Вкінци перевела делєґация дискусию над внесенями Крамаржа і Штайна і в голосованю знатною більшостию приняла внесенє меншости, після якого реґулямін нарад має змінити ся в сім напрямі, що членам австрийского правительства признає ся право уділу у всїх делєґацийних нарадах, а делєґати мають право звертати ся до міністрів з запитами, жадати від них відповіди і пояснень. Комісиї мають право через своїх презесів просити міністрів о вияснення і запрошувати їх на засїданя.

Полїтичні вісти

В Австриї головним питанєм дня є заходи о надходячі вибори до державної ради, хотяй перед тим є єще до полагодженя богато важних справ так в делєґациях що до відношеня до Угорщини і спільних справ, як і в державній раді що до пекучих квестий австрийского законодавства. Одною з таких наглих справ є знесенє заказу кольпортажи ґазет, брошур і книжок. Хотяй ся справа в послїднім часї в державній радї не стояла на дневнім порядку, то правительство, як зачувати, хоче само внести се предложенє перед палату, щоби єще перед закінченєм каденциї освободити друковане слово від того тяжкого і не відповідаючого добі обмеженя. Коли заказ кольпортованя всяких периодично видаваних романів, має певне оправданє тому, що через обіцянки всїляких премій публику з дебільша обманювано, то заказ похатного чи там публичного розповсюднюваня й розпродаваня часописий, книжок і других протуктів друкарских під грозою грошевих кар від 10 до 400 К спиняє тільки, щоб часопись і книжка доходила до мас народних! А як би се можливе було при загальнім голосованю, коли широкі маси мають поінформувати ся що до ситуациї і що до кандидатів, на яких мають віддати голоси при виборах до державної ради? Сей згляд спонукує правительство, щоби єще перед виборами настала свобода кольпортажи. Окрім полїтичного значіня, она буде мати, особливо для руского населеня, яке живе по селах, а не сконцентроване в містах, велике культурно-просьвітне значінє, бо при помочи зорґанізованої відповідно кольпортажи руска книжка зможе дійти до найглубійшого села, до найтемнїйшої хатки.

Німеччина стоїть так само під знаком нових виборів. Як відомо, німецкий канцлер на порученє цїсаря Вільгельма розвязав парлямент за те, що не ухвалив жаданих правительством нових кредитів на кольонїяльну полїтику. По нових виборах німецке правительство надїє ся узискати в парляментї прихильнїйшу констеляцию для своїх державних конечностий. А щоби се осягнути, канцлєр Більов звернув ся з письмом до президента »Державного союза против социялїстів«, ґенерала Лїберта, в якім пояснює інтенциї правительства і між иншим каже: Се, що центр нахилив ся до социялїстів, щоби утворити опозицийний бльок, помогло социяльній демократиї піднести своє значінє через розвязанє парляменту. Супротив того отвирає ся важне поле дїяльности для всїх национальних елєментів. Все, що в Німеччині є реакцийне, зискує на силї, бо социяльна демократия підкопує понятя о власти, власности, релїґії і вітчині. По фразесовичу Робеспієрі прийшов меч Бонапарта, а прийти мусів, щоби француск й народ увільнити від терору Якобінів і комуни. Коли отже центрум при помочи социяльних демократів відкинуло річеве внесенє, парлямент мусів бути розвязаний в інтересі поваги правительства. Хоч нема в сьвітї держави, котра більше ніж Німеччина опікувала би ся долею робітників, то прецінь цїлі міліони робітників належать до сторонництва, котре працює над цїлковитим переворотом в державі і суспільности. Від таких відносин народ мусить рішучо увільнити ся. Хоч відносини в поодиноких округах виборчих виказують як найбільші ріжниці, сторонництва, котрі 13-ого грудня станули по сторонї правительства, будуть мусїли все думати о тім, що сполучила їх борба о честь і добро народу против социялїстів, Поляків, Вельфів і центра. На першім місци ставляю социяльну демократию, бо кождий погром социяльних демократів буде пересторогою для їх слїпої сваволї, а скріпить становище держави на зверх, бо утруднить ту евентуальність, щоби одна міщаньска партия могла при помочи социяльних демократів заняти становище домінуюче, а звернене против инших партий міщаньских. — Так отже німецке правительство задумує на будуче не опирати ся на одну якусь партию, а вести полїтику von Fall zu Fall. Відповідь на се дасть німецкий нарід д. 25. січня, бо на сей день назначені вибори.

Також і в Росиї всьо приготовлює ся до нових виборів, які мають відбути ся дня 19. лютого. Поступові і национальні партиї мусять свою орґанїзацийну і аґітацийну роботу держати в стро-

гій тайні, бо правительство на давний лад поводить ся „адміністрацийним порядком“ супротив своїх політичних суперників.

Тому то і назверх здає ся всьо „тихо і благополучно“ в Росії, крім очивидно польских міст, де і дальше „боєві партиї“ вистрілюють російских чиновників як заяців. Однак ся тиша є невигідна і для самого правительства та єго поплечників, партиї „правого порядка“ і „істинно русских людий“, — бо не знають, звідки очікувати погрому і як єму запобічи. Бо хотяй партию кадетів ослаблено почасти зорґанізованєм двох висше наведених сторонництв, то все таки погром правительственників при наступаючих виборах здає ся неминучим. Особливо із сіл і зі сторони націоналістичних живлів „вийдуть для правительства як найбільші несподіванки“ — висказують ся знатоки російского житя. Дай Боже, щоби з цілої України, як она довга та широка, вийшла вже при сих виборах для Москалів така несподіванка!

Запросини до передплати.

Замість шумних оповісток, які звичайно заміщають часописи з початком року, щоби заохотити широку публику до передплати, ми запрошуємо скромно наших передплатників і сторонників до дальшого витреваня при нашім стягу та до шереня нашої часописи в близьких собі кругах.

А робимо се тим сьмілійше, що можемо вказати на закінчений період десятилітної витревалої і небезуспішної праці на поли нашої народної політики, літератури і громадяньского житя.

За той час не було такої квестиї в нашій народній борбі, якої би »Руслан« не обговорив зі становиска рациональности і успішности для народа і церкви, не було справи у наших економічних та орґанізацийних змаганях, якоїб »Руслан« не підпер словом і ділом, не було майже молодого письменника, який би не найшов був в »Руслані« гостинного місця і не було покривдженого, який би не найшов в »Руслані« оборони по правді і справедливости. »Руслан« став потребою нашої суспільности і без него наше громадяньске, публичне житє майже не дасть ся подумати.

Особливо наше духовеньство повинно не тілько плятонічним признанєм, але реальною підмогою пособити нашому видавництву, щоби оно розвинуло ся так, як на се заслугує. Ся підмога містить ся не тілько в самім пренумерованю, але і в сьмілім, сьвідомім ширеню часописи та запомаганю єї дописями.

Тоді і квестия розширеня рамів часописи стане актуальною і зміст єї богатший на славу самих дописувателів, на користь громадяньского житя, на добро нашої народної справи!

Ми з нашої сторони постарали ся о збільшенє числа наших дописувателів на провінциї та запевнили собі співучасть визначних сучасних писателів у наших фейлетонах. Крім більшої скількости поменших оповідань та новель оріґінального письменьства і ліпших перекладів, будемо друкувати ширшу естетичну розправу Вас. Пачовского, чудові оповіданя Ів. Коссака, преміовану драму Льва Лопатиньского п. з. „Покуса“, а також твори пера Осипа Маковея, Богдана Лепкого, Сильвестра Яричевского, Уляни Кравченко, Яросл. Гординьского, Богдана Барвіньского, Франца Михайлова, Павла Штокалка, Теод. Біленького, Ілька Гаврилюка і др.

Всіх наших довжників просимо о ласкаве вирівнанє залеглостий. Услівя передплати ті самі, що в минулім році.

Редакция „Руслана“.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В пятницю: руско-кат. Діт. уб. в Вифл., Мар.; римо кат. Альойзия. — В суботу: руско-кат. Анізиї, Теодори; римо-кат. Гонорати Діви.

— **Галицкий сойм** — як доносять — збере ся певно в половині лютого і буде радити через около чотири тижні.

— **Вибори до австр. парляменту** мають відбути ся аж з початком мая, а не в марцю, як передтим донешено. Парлямент має зібрати ся при кінци мая.

— **Хто якими способами воює?** Ми одержали ось яке письмо: Відень 4. січня 1907. Хвальна Редакціє! Перед двома тижнями вислав я до »Діла« таке спростованє:

»З надісланого мені 241-го числа »Руслана« бачу, що між тих, »котрі побирали державну стипендию, а досі не пробували габілітувати ся« зачислив мене не »Руслан«, а таки сам д. Лозиньский, переповідаючи невірно слова дотичної статї »Руслана«. Тому вважаю своїм моральним обовязком, відповідно справити свою заяву, подану в »Ділї« з 18. грудня 1906.«

Так як редакция »Діла« досі не помістила сего спростованя, прошу Хв. Редакцию »Руслана« помістити се у своїй часописи. З поважанєм *Др. М Кордуба.*

— **Один »Русланович« більше!** На підставі праці С. Томашівского: »Народні рухи в Галицькій Руси 1648. р.« видали безправно і без відома автора п. В. Будзиновский і редакция »Гайдамаків« дві брошури, против появи яких автор протестує тепер в обороні своїх нарушених прав. По законно-правних і етично-звичаєвих виводах на сю тему, робить автор при кінци таку мериторичну замітку: »Вкінци додати мушу ще й те, що у мене цілком иньший погляд на користність популяризациї галицьких подій 1648. р., аніж у обох видавців. Таку популяризацию з заохотою до наслідуваня несьвідомих, некультурних та фатальних у результаті рухів як Галицька Хмельниччина, уважаю шкідною для політично-социяльного дозріваня нашого народу«. Такі слова читаємо з руки п. С. Томашівского... в Літературно науковім Вістнику, начеб переписані з деякої статї »Руслана!«...

— **Мамелюцтво.** З Грималова пишуть нам: В однім з послідних чисел „Діла“ подав якийсь дописуватель до загального відома „мамелюцтво“ сьвященика, що вчить в школі по польски, а другого, що робить донесеня на »Січ« до старости по польски і зазначив, що се переплатник »Руслана«. При низше поданім факті, буде добра нагода спитати ся, чи се не переплатник »Діла«? (Коли і не предплатник, то справді член національно-демократичної партиї. — Ред. Русл.).

Не раз і не два доводить ся читати по часописях зазиви наших ремісників, склепарів, підприємців і т. д. »Свій до свого!«. І наша суспільність, ідучи слідами тих зазивів, не забуває нїколи про своїх людий, попирає їх, купує у них, а за се дістає яку дяку? От наведу один факт, котрий нехай вистарчить руской суспільности за дяку, а котрий сьміло можна назвати »мамелюцтвом«. 3. січня с. р. вислав я провізора церковного до Тернополя, до торговлї п. Стахевича, щоби купив там деякі потрібні до церкви річи. Слідуючого дня дістаю від провізора „Счет з торговли Ант. Стахевича в Тернополи“, себ-то рахунок за закуплені річи, а на »счеті« підпис »Ant. Stachiewicz«. Як се собі пояснити? Або п. Стахевич боїть ся підписати ся по руски (та чого?) або цілком не уміє! Та не дивниця! Се той сам п. Ant. Stachiewicz, котрий на улиці говорить зі жінкою (донька сьвященика) по польски (прецінь се мова культурнїйша!) — чув я на власні уха — а сина відобрав з тернопільскої руской ґімназиї і вписав до польскої. Деж тут народна честь? — Лежанівка 5. січня 1907. — *о. Семен Шпіцер.*

— **Чутки і заперечене.** Kur. lwow. доніс був, що намісник ґр. Потоцкий уступає з причини виборчої реформи, за якою на бажанє цісаря голосував вправді в палаті вельмож, але на основі неї не хоче переводити виборів, та що ґрупа східно-гал. консерватистів т. зв. подоляків не довіряє єму. Nar. Gaz. на підставі — як пише — зовсім достовірних інформаций дементує то донесенє Kur. lwowsk. яко неправдиве, бо ані намісник ґр. Потоцкий не уступає зі свого становища, ані нема причини, задля якої подоляки мали би не довіряти намісникови.

— **Вістки з півн. Америки.** Ст. Макар з Мікіспорт, Па., обняв парохію в Ансонії, Конн. (11 May Str. Ansonia, Conn).

Американьский тижневник „Свобода“ переніс свою друкарню і редакцию зі Скрентон до Нового Йорку і з тої причини послідні єго числа опізнили ся. (Теперішна адреса „Свободи“: 184 Hudson St., New Jork). Сю зміну осідка „Свобода“ мотивує ось як: »Вправді місто Скрентон Па, де виходила »Свобода« послідні 3 роки — дешеве, здорове, має добру комунікацию ітд., то однак оно не є жадним центром для руско-американьского житя і тому послідними часами повстало бажанє між Русинами, аби „Свободу“ перенести до якогось визначнїйшого міста. Одні піддавали гадку, аби перенести єї до Питсбурга, Па. другі до Нового Йорку. І одно і друге місто мають свої добрі сторони і одно і друге є свого рода центром. Якийсь час гадки важились і справа стояла в завішеню, та з початком септембра сего року зїзд передових наших людий рішив таки, що ліпше булоб, єслиб »Свобода« виходила в Новім Йорку і перенесенє єї являсь результатом сего бажаня“.

Новойорский »Руский Боян« виставив силами своїх членів дня 25. падолиста м. р. мельодраму »Підгіряни«. Аматори гради добре, а публики зібрала ся велика сила, не лише руської але і чужої.

В Новім Йорку заснувало ся тов-о для охорони австрийских іміґрантів п. н. Austrian Immigrant Protective Society«. Цілию сего тов-а є хоронити австр. іміґрантів від визиску, давати їм потрібні інформациї, вишукувати роботу ітп. Між директорами єго є також один Русин.

— **Славяньский союз.** В парляменті має утворити ся — як доносить любляньский Slovenec — »славяньский союз«, до якого мали би належати Словінці, ческо-католицке сторонництво і польскі людовці, яко сторонництва своїми програмами найблизші.

— **Смерть перского шаха.** З Тегерану доносять телеґрами, що в ночи на вчера помер перский шах Мусафофер-ед-дін в 54. році житя. Небіщик був шахом від 1. мая 1896, по смерти свого батька Наф-ед-діна, якого убив якийсь музулманьский фанатик. Мусаффер-ед-дін хорував на нирки і з тої причини часто виїздив до Европи, а минулого року гостив єго Львів в своїх мурах. Наслідком пізнаня европейских відносин, була надана ним Персиї конституция, якої однак не довело ся єму вповні ввести в житє. На перский пре-

стол вступить по нім певно его найстарший 35-літний син Магомет Алї Мірза[illegible]

— **В хосен урядників**. Мінїстер скарбу предложив вчера в державній раді [illegible] проекти законів про поліпшенє биту державних урядників. Перша предлога жадає 20 міл. корон кредиту на одноразові надзвичайні додатки в 1907. р. В другім проектї заключене підвисшенє активальних додатків, помноженє кляс плати в ранґах III до XI, скороченє часу авансу в 3 найнизших клясах ранґи і скороченє літ служби з 40 на 35. Підвисшенє додатків має наступити в той спосіб, аби з одної сторони теперішні додатки піднесли ся у всїх клясах ранґи, а се в V о 10%, в VI, VII і VIII о 15%, а в IX, X і XI о 20%, з другої сторони, аби поліпшили ся місцеві кляси пропорционально до Відня. Теперішні актив. додатки 60%, 50% і 40% віденьских акт. додатків мали би виносити 70%, 60% і 50%, а для міст з населенєм висшим як 80.000 душ, утворила би ся нова місцева кляса, котрій признасть ся 80% підвисшеного віденьского додатку. Побільшенє пятиліть обіймає у всїх клясах ранґи від III до XI, з виїмкою IX, по однім степени плати, а в IX два степені. В будучности найвисший степень плати в кождій клясї ранґи буде рівнати ся найнизшій платї найблизшій ранґи висшої. Урядники старі поверх 60 літ будуть виключені з перенесеня до нових степенів плати. Речинець авансу в найнизших клясах ранґи буде зменшений з 4 на 3 літа. Зниженє часу служби на 35 літ буде відносити ся лише до тих урядників, які будуть платити дальший емеритальний додаток ½ процент, а зі служби до вязничих дозорців, поліцийних сторожів і аґентів і т ин., котрі з огляду на тяжку службу не доходять до 40. р. служби.

Квоту потрібну на підвисшенє тих видатків прелїмінує ся на 15½ міл. корон; до того належить дочислити видаток 13 міл. на намірені підвижки плати почтовців, скарбової сторожи, лісників і зелїзничого персоналу. Державним учителям признасть ся крім підвишки активальних додатків ще инші користи. Професори середних шкіл будуть зрівнані з учителями державних шкіл промислових а час суплентури і асистентури вчислить ся в літа служби.

— **Самосуд**. У Львові хоронено вчера 5-літного хлопця Дебровского, якого замучили на смерть его рідна мати і неслюбний батько. На похорон прибув лише батько, який є зарібником. Львівскі міщанки змовили ся і в брамі личаківского цвинтаря звалили Дебровского в снїг і били до пестями куди попало. Коли окровавлений Дебровский вирвав ся їм з рук і утїкав через мур, баби стягнули его звідтам і ще раз стали бити, поки не вирвали его з рук мужчини, що переходили улицею і почули крики катованого.

— **Новий морд терористів**. Перед тижнем — як ми доносили — застрілили російскі терористи градоначальника Петербурга, Лявніца, а вчера доконано там нового убийства. Погиб старший військовий прокуратор Павлов. Убийник, перебраний в мундур підурядника військової канцелярії, з книгами під пахою дістав ся до будинку військового суду і дав шість стрілів з револьвера до Павлова. Ранений Павлов не дожив і пів години. Убийник по замаху утїкаючи стріляв поза себе з двох револьверів і убив двох поліцийнтів і якогось хлопця. Спіймано его аж тоді, як вистріляв всї патрони. Тожсамости его особи доси не ствержено.

— **Дрібні вісти**. Народні учителї, які хочуть здавати кваліфікацийний або видїловий іспит у Львові в лютім с. р., мають внести подання до дирекції комісиї найдальше до 9. лютого. Про речинець іспитів повідомить ся інтересованих у відповіднім часї. — В Добринівцях на Буковинї помер правосл. протоєрей о. Теофіль Драбик з Веренчанки, визначний член москальофільства і перепавший при послїдних виборах до парляменту контр-кандидат пос. Єр. Пігуляка.

— **Переписка Адміністрациї**. ВПр. о. Т. Корч. в Вит. н. Заплачено по день 31. марця н. ст. 1907. — Всехв. »Р. Бес.« в Яросл. З присланих 6 К припадає 5 К за 1906, а 1 К на 1907.

— **Дальший репертуар руского театру**:

В Стрию в пятницю 11. с. м. „Фавст" опера в 5 діях. Нова вистава. Музика військова 77. п. п. Виступ п. А. Гаєка.

— **Репертуар міского театру у Львові**.

Нинї: »Самсон і Даліля« опера Сан-Сенса.
В пятницю: »Завзятий автомобілїст«.

Други Соколи і Сокілки! Памятайте, що львівский „Сокіл" збирає жертви на будову свого дому.

Телеґрами

з дня 10. січня 1907.

Відень. На нинїшнім засїданю палати послів пос. Романчук зголосив нагляче внесенє в справі живлових нещасть. Пос. В. Яворский вніс інтерпеляциї в справі неприйманя руских дїтий до народних шкіл в Бучачи, в справі гнету руского населеня політичними властями в Галичинї і в справі відносин в громадскім зарядї в Соколинцї.

Відень. Wien-Ztg. оповіщує санкционований закон про антикарску реформу.

Кельце (корол. польске). Тутешний лат. епископ кс. Тома Кулїньский помер вчера в 84. р житя.

Франкфурт. Frank. Ztg. доносить з Орізаба в Мексику, що страйкуючі там ткацкі робітники знищили фабрику якогось Француза і заподіяли шкоди на півтора мілїона франків. В бійцї з військом згинуло 30 робітників, а 80 було ранених.

Мадрит. Тутешні дневники доносять з Танґеру, що племя Варгас спіймало мароканьского ворохобника Райзулю.

Софія. Зелїзничий страйк в Болгариї ще не скінчив ся.

Торговельні і промислові вісти.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про цїни збіжа і продуктів у Львові від 1. до 7. січня 1906:

	за 50 клґ.
Пшениця	7·75— 7·95 К
Жито	5·90— 6·10 К
Ячмінь броварняний	6·70— 7·10 К
Ячмінь на пашу	6·50— 6·60 К
Овес	7·00— 7·30 К
Горох до вареня	8·75— 9·35 К
Горох на пашу	6·50— 7·00 К
Бобик	6·00— 6·25 К
Ленча	5·60— 5·85 К
Конюшина червона	50·00—57·50 К
Конюшина біла	32·50—45·00 К
Конюшина шведска	60·00—70·00 К
Тимотка	00·00—00·00 К
Ріпак зимовий	13·40—13·65 К
Насїнє льняне	11·00—11·25 К
Льнянка	10·80—11·00 К
Насїнє конопл.	10·00—10·25 К
Хміль	100·00—115·00 К

Рухові вправи в львівскім Соколї.

Члени: Понедїлок, середа, пятниця від 7—8.
Членицї: Второк, четвер, субота від 4—5.
Хлопчики: Понедїлок, середа, пятниця від 5—6.
Місячна оплата одна корона.
Приходіть і вправляйте!

Рух зелїзничих поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-европейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	**12·20***, 6·10, **1·40** 5·45, 9·05*
„ Кракова	**2·31***, 5·50*, 8·45, **1·30**, 5·25, **8·40** 9·30*
„ Підволочиск	7·20, 11·45, **2·20**, 5·50, 10·30*
„ Лавочного	7·29, 11·50, 10·50*
„ Рави рускої	7·50, 4·50
„ Станиславова	8·05
„ Самбора	8·15, 1·50, 9·20*
„ Яворова	8·18, 4·37
„ Коломиї	10·05
„ Ряшева	10·35

На Підзамче.

„ Підволочиск	7·05, 11·30, **2·08**, 5·35, 10·16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	**12·45***, 1·—*, **2·45**, 6·35* 10·05*
„ Іцкан	**2·51***, 6·15, 9·20, **2·40**, 10·40*
„ Підволочиск	6·20, 10·55, **2·21**, 6·15*, 9·50*
[illegible]	[illegible]
„ Лавочного	7·30, 2·30 6·25*
„ Самбора	8·55, 4·15, 10·51
„ Станиславова	9·10*
„ Белзця	10·45
„ Ряшева	4·05
„ Коломиї	3·30
„ Рави рускої	7·25*, 11·35*
„ Стрия	11·10*

З Підзамча:

„ Підволочиск	6·32, 11·07, **2·32**, 6·27*, 10·02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є назначені звіздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цїлий день в міскім бюрі ц. к. державних зелїзниць, пасаж Гавмана ч. 9.

Видає і відповідає за редакцию: **Лев Лопатиньский**. З друкарнї В. А. Шийковского.